

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи наукових досліджень та академічна доброчесність

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	Психологія
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Психології
Семестр	3
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Викладач	д.е.н., професор Борейко Володимир Іванович
Контактна інформація	Vib28@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень та академічна доброчесність» належить до переліку дисциплін циклу загальної підготовки обов'язкових компонентів ОПП підготовки здобувачів вищої освіти. Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення студентів з теоретичними основами та практичними підходами до організації та проведення наукових досліджень; формування у них вміння критично осмислювати наукову інформацію, оцінювати її переваги та види, нестандартно мислити, висувати нові наукові ідеї, працювати з науковими приладами, проводити самостійно експерименти, накопичувати і аналізувати необхідні факти, узагальнювати їх, систематизувати та теоретично пояснювати, знаходити власні розв'язання досліджуваної проблеми, оформляти результати наукових досліджень у вигляді наукових звітів, статей, доповідей та монографій. Під час вивчення навчальної дисципліни детально розглядаються вимоги до підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр», як наукового студентського дослідження.
Мета та цілі	Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знань з методології, організації, теорії, методу і процесу, технології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності та принципів академічної доброчесності, починаючи зі студентської наукової роботи.

<p>Результати навчання</p> <p>Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми</p>	<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – закономірності розвитку науки; – категорії методології наукових досліджень; – зміст та структуру процесу наукового дослідження; – методику дослідження її зміст і принципи розробки; – сучасні методичні прийоми у наукових дослідженнях. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – планувати науково-дослідну роботу; – застосовувати сучасні методики та методичні прийоми у наукових дослідженнях; – застосовувати пошук та аналіз різноманітних джерел інформації; – використовувати автоматизовані системи обробки інформації у наукових дослідженнях; – оформляти результати наукових досліджень; – складати звіти з науково – дослідної роботи. <p>Інтегральна компетентність: здатність розв’язувати наукові завдання та практичні проблеми у обраній сфері дослідження, що передбачає застосування теорій та методів наукового дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності.</p> <p>Загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв’язків між явищами та процесами, здатність до застосування концептуальних і базових знань, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел, здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні наукових завдань, здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації, здатність діяти на основі етичних міркувань, відповідально і свідомо.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності: здатність визначати та описувати характеристики об’єкта та предмета дослідження, здатність аналізувати наукову інформацію, зіставляти її з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку, здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження, здатність планувати та управляти часом, здатність оцінювати та забезпечувати високу якість виконуваних робіт, здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички, розуміти принципи права і психології та використовувати їх у науковій діяльності.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Базові знання з навчальних дисциплін: «Українська мова», «Філософія», «Правознавство», «Інформатика», «Управління змінами».</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
<p>Тема 1. Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність</p>	<p>Наука як результат і особливий вид пізнавальної діяльності людини. Основи методології науково-дослідної діяльності: види методології. Змістовні складові методології наукового дослідження. Зміст, структура і значення курсу для наукової підготовки бакалаврів. Роль філософії в обґрунтуванні проблем наукового дослідження. Необхідність дотримання принципів академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень. Об’єкт, суб’єкт і предмет наукового дослідження</p>	<p>Тести, кейси, проекти</p>
<p>Тема 2. Види змістовної методології наукової творчості</p>	<p>Фундаментальна, або філософська, методологія. Діалектична логіка пізнання. Структурно-функціональний підхід. Загальнонаукова методологія. Метод моделювання. Конкретнонаукова (або частковонаукова) методологія</p>	<p>Тести, питання, кейси</p>
<p>Тема 3. Закони і категорії діалектики</p>	<p>Діалектика як система принципів, законів і категорій. Поняття принципів діалектики та їх роль у науковому пізнанні. Принципи діалектики. Закони діалектики. Категорії діалектики. Формальна логіка у науковому пізнанні: закони формальної та діалектичної логіки.</p>	<p>Тести, питання, кейси</p>
<p>Тема 4. Специфіка наукового пізнання</p>	<p>Сутність наукового пізнання. Відмінності наукового пізнання від звичайного художнього та інших способів пізнання дійсності. Специфіка філософсько-методологічного дослідження науки. Позитивізм-неопозитивізм-постпозитивізм як світогляд і методологія наукового пізнання.</p>	<p>Тести, питання, кейси, проекти</p>

Тема 5. Зміст та структура процесу наукового дослідження	Чуттєве і логічне пізнання та його основні форми. Проблеми істини у філософії та науці: об'єктивність і конкретність істини. Специфіка дослідження соціальної дійсності. Складові наукового апарату досліджень. Критерії творчого мислення. Стадії наукового дослідження та їх формалізація.	Тести, питання, кейси
Тема 6. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження	Сутність, характер і шляхи дослідження наукової проблеми. Виявлення і нагромадження фактів дійсності – важливий етап у науковому дослідженні. Логіка виявлення фактів дійсності, їх пояснення та узагальнення. Формування та обґрунтування наукових гіпотез. Стадії наукового дослідження. Основні аспекти раціональної реалізації спланованого наукового дослідження.	Тести, питання, кейси
Тема 7. Рівні та методи наукового дослідження	Категоріальний апарат наукових досліджень. Загальнонаукові та загальнологічні методи наукового пізнання. Емпіричні і теоретичні рівні дослідження. Спеціальні методи дослідження. Методи порівнянь, групувань, табличних, графічних, балансових, індексних, ланцюгових підстановок. Метод перевірки результатів наукового дослідження.	Тести, питання, кейси
Тема 8. Організація науково-дослідної роботи студентів	Пошукові, описові, причинно-наслідкові та прогностичні дослідження. Кабінетні і польові дослідження. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури. Етапи опрацювання джерелознаючої бази. Специфіка, види та етапи проведення психологічного дослідження. Написання доповіді, статті, реферату, курсової та бакалаврської роботи.	Тести, питання, кейси
Тема 9. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику	Основні прийоми наукових узагальнень за результатами досліджень. Формулювання висновків за результатами проведеного дослідження. Перевірка науково-дослідної роботи на антиплагіат. Рекомендації за наслідками наукового дослідження. Впровадження науково-дослідної роботи у практичну діяльність підприємств.	Тести, питання, кейси

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Алексієвць М. М., Алексієвць Л. М., Терещук Г. В. Науково-дослідницька діяльність студентів : актуальність та організація. Тернопіль : Вектор, 2012. 362 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень. К., 2002.
3. Борисенко В. Д. Організація наукових досліджень в Україні : навч. посіб. Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв : МНУ, 2016. 258 с
4. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с.
5. Гайдучок В. М., Затхей Б. І., Лінник М. К. Теорія і практика наукових досліджень. Навч. посібник. Львів. Афіша, 2006.
6. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. К. : Центр навч. літ-ри, 2004.
7. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник: 3-є вид. перероб. і допов. К. : ВД «Професіонал», 2005.
8. Кравець Н.П. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. 78 с.
9. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник К. : Кондор, 2003.
10. Методика наукових досліджень. Навчальний контент. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 78 с.
11. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
12. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. / О. Л. Туриніна. Київ : ДП "Вид. дім "Персонал", 2018. 206 с.
13. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник /О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
14. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань. Практичний посібник: [препринт]. К.: ДНТБ України, 2019.
15. Основи науково-психологічних досліджень : навч.-метод. посіб. / Автори : З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич, Г. К. Радчук, С. В. Чопик, М. М. Шпак / ред. Г. К. Радчук. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 214 с.
16. Рибалка В. В. Методологічні питання наукової психології. Київ : Ніка-Центр, 2003. 204 с.

17. Стаченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підручник. К. : Знання, 2005.
 18. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ : Знання, 2007. 317 с.
 19. Стояцька Г. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Дніпро : Дніпропетров. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 142 с.
 20. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.- метод. посіб. / О. Л. Туриніна. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 206 с.
 21. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 5-те вид. стер. К. : Знання, 2006.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 40 %. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Теми 1-9	60
Підсумковий тестовий контроль (теми 1-9) – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни